

in ga otepli, žandarje pa zapodili, tako, da so morali vojaki obsesti vas. Da bi bilo ljudstvo podučeno, da je zaprtija kužne vasi neobhodno potrebna, da se ne trosi bolezen dalje, in da je sicer treba zmirom Boga pomoči v nadlogah prositi, al ne tako, da se kuga še huje trosi, gotovo bi nesrečni Moravičanje ne bili še hudodelniki postali. Pomagaj si sam (da delaš prav) in Bog ti bode pomagal" — to naj bode ljudem vodilo tudi ob časih kuge.

Našim kmetovalcem v prevdarek.

Da se ima zemljiški (gruntni) davek uravnati, to je, predrugačiti po novi postavi od 24. maja leta 1869., to je dobro znano bralcem „Novic“, katerim je naš list ob svojem času naznanil celo postavo in jo jim tudi še razjasnil.

Znano jim je tudi, da, kakor drugod, imajo tudi na Kranjskem izpeljavo te postave c. k. deželna ko-

misija in pa c. kr. okrajne cenilne komisije v rokah; zadnja stopinja jim je c. k. ministerstvo.

Ko so tarife davka, kakor so jih določile c. kr. okrajne cenilne komisije po deželi, prišle k c. k. deželni komisiji v Ljubljano, jih je ona presojevala, našla je pa toliko napák tudi posebno v tem, da so si tarife zelo navskriž, da je enoglasno sklenila, te tarife okrajnim cenilnim komisijam nazaj dati in jim natanko zaznamovati napačne tarife. Okrajne cenilne komisije imajo po takem zdaj nalogo, da tarife še enkrat prevdarijo in presodijo.

Mislili smo, da vstrežemo našim kmetovalcem, da te tarife, kakor so jih v vsacem okraji naredile c. kr. okrajne cenilne komisije, našim kmetovalcem na znanje damo, da tudi oni sami jih pretresejo in potem dotične c. k. okrajne komisije opomnijo na to, kar je napačno in je po pravični razmeri popraviti treba.

Tù imate celi pregled:

N j i v e:

Okraj:	Klasifika- cijni di- strikti:	Vrste po dobroti zemlje.															
		I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		VII.		VIII.	
		gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.
Radolica	I	15	—	12	50	10	—	7	50	5	—	3	50	2	—	1	—
	II	14	—	11	—	8	50	6	—	3	50	2	—	1	—	—	—
	III	13	—	10	—	7	50	5	50	3	50	2	—	1	—	—	—
Kranj	I	16	50	14	—	11	—	9	—	6	50	4	—	3	30	1	80
	II	14	—	12	—	10	—	8	—	6	25	4	25	3	—	1	40
	III	14	—	12	—	7	75	5	50	3	50	1	40	—	—	—	—
Kamnik	—	17	50	14	—	11	—	8	—	6	—	4	—	2	—	1	—
Ljubljana, mesto	—	20	—	12	—	8	—	6	—	3	50	2	—	—	—	—	—
	okolica	—	15	—	11	—	9	—	7	—	5	—	3	—	1	—	70
Planina	—	9	—	6	50	4	50	3	—	2	—	1	—	—	50	—	—
Postojna	I	13	—	10	50	8	50	6	50	3	—	1	50	—	—	—	—
	II	11	50	9	25	8	—	5	25	3	—	1	50	1	—	—	40
	III	9	25	7	50	6	—	4	25	3	—	1	30	—	80	—	—
Litija	I	10	—	8	25	6	25	4	—	3	—	2	—	1	—	—	80
	II	10	—	8	25	6	25	4	—	3	—	2	—	1	—	—	80
Krško	I	18	—	15	—	12	—	9	—	6	—	4	—	2	—	1	—
	II	15	—	11	50	8	75	6	25	4	—	2	50	1	50	—	60
Kočevje	—	9	—	6	50	4	50	3	50	2	10	1	—	—	—	—	—
Novomesto	I	12	50	11	—	8	—	6	—	3	50	1	5	—	—	—	—
	II	9	50	8	—	6	—	3	50	2	10	—	70	—	—	—	—
Črnomelj	—	15	50	11	—	8	75	7	25	5	50	4	40	3	80	—	—

S e n o ž e t i:

Radolica	I	16	50	12	—	10	—	7	—	4	50	2	—	1	—	—	65
	II	14	—	11	50	9	—	6	50	3	—	1	50	1	—	—	65
	III	14	—	11	—	7	—	4	50	2	50	1	50	1	—	—	65
Kranj	I	17	50	14	50	12	—	9	—	6	75	5	—	3	50	2	—
	II	16	—	13	50	11	—	8	—	5	50	2	40	1	10	—	65
	III	15	—	12	—	9	—	6	—	4	50	2	20	1	10	—	60
Kamnik	—	20	50	15	50	11	—	8	25	4	75	2	50	1	—	—	40
Ljubljana, mesto	—	19	—	10	—	6	—	4	—	2	—	1	—	—	—	—	—
	okolica	—	16	—	12	—	10	—	7	—	5	—	4	—	2	—	1
Planina	—	11	50	8	—	5	50	3	50	2	—	1	—	—	60	—	40
Postojna	I	14	—	11	50	7	50	3	80	2	50	1	10	—	80	—	—
	II	14	—	8	50	5	—	2	50	1	50	—	70	—	35	—	—
	III	15	—	9	75	7	50	4	50	2	20	1	50	—	65	—	35
Litija	I	16	—	13	—	9	50	6	—	3	50	2	—	1	50	—	80
	II	16	—	13	—	9	50	6	—	3	50	2	—	1	50	—	80
Krško	I	21	—	16	—	12	50	9	25	6	—	3	—	1	20	—	—
	II	17	—	13	50	10	—	7	—	4	25	2	—	—	70	—	—
Kočevje	I.	9	—	6	—	4	50	3	50	1	—	—	80	—	—	—	—
Novomesto	I.	15	—	13	—	9	—	5	—	2	—	—	55	—	—	—	—
	II.	10	—	8	50	7	—	4	—	1	80	—	40	—	—	—	—
Črnomelj	—	17	—	12	—	10	—	7	75	6	50	4	75	3	70	—	70

V r t i:

Okraj:	Klasifika- cijni di- strikti:	Vrste po dobroti zemlje.															
		I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		VII.		VIII.	
		gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.
Radolica	I	17	—	12	50	9	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	II	14	—	9	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	III	13	—	7	50	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kranj	I	14	50	12	—	9	—	6	75	5	—	—	—	—	—	—	—
	II	13	50	11	—	8	—	5	50	2	40	—	—	—	—	—	—
	III	12	—	9	—	6	—	4	50	2	20	—	—	—	—	—	—
Kamnik Ljubljana, mesto " okolica	—	20	50	15	50	11	—	8	25	4	75	—	—	—	—	—	—
	—	22	—	14	—	8	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	16	—	10	—	7	—	5	—	4	—	3	—	—	—	—	—
Planina Postojna	—	12	—	9	—	5	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	I	15	50	13	—	11	50	7	50	—	—	—	—	—	—	—	—
	II	13	50	11	50	8	50	5	50	—	—	—	—	—	—	—	—
Litija	III	11	50	9	25	7	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	I	16	—	13	—	9	50	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	II	16	—	13	—	9	50	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krško	I	20	—	16	—	12	—	8	—	4	—	—	—	—	—	—	—
	II	16	50	12	50	8	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Kočevje Novomesto	—	9	—	5	50	3	—	1	50	—	—	—	—	—	—	—	—
	I	12	—	9	—	7	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Črnomelj	II	10	—	7	50	5	—	3	—	1	50	—	—	—	—	—	—
	—	16	50	11	50	6	—	4	75	—	—	—	—	—	—	—	—

V i n o g r a d i:

Postojna	I	13	—	11	—	9	—	6	50	3	—	2	—	—	—	—	—
	II	9	75	7	50	3	50	1	80	1	—	—	—	—	—	—	—
Litija	I	14	50	10	50	6	50	5	50	3	50	1	10	—	—	—	—
	II	8	50	—	—	3	50	2	50	1	10	—	—	—	—	—	—
Krško	I	27	—	22	—	18	—	14	—	10	50	7	—	4	—	2	—
	II	18	—	15	—	12	—	9	—	6	—	3	50	1	90	—	—
Kočevje Novomesto	—	2	40	—	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	I	11	—	9	—	7	—	5	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Črnomelj	II	9	—	7	—	5	—	3	—	1	40	—	—	—	—	—	—
	—	29	50	19	—	15	—	10	50	7	25	5	75	4	50	3	—

P a š n i k i:

Radolica	I	1	50	—	80	—	50	—	30	10	—	—	—	—	—	—	—
	II	—	60	—	40	—	20	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—
	III	—	40	—	20	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kranj	I	4	50	2	50	2	—	1	40	70	50	30	—	—	—	—	—
	II	3	—	1	30	1	10	—	80	50	10	—	—	—	—	—	—
	III	3	—	1	50	1	—	—	50	25	—	—	—	—	—	—	—
Kamnik Ljubljana mesto " okolica	—	4	50	2	50	1	50	1	—	50	20	—	—	—	—	—	—
	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	3	50	2	—	1	50	—	40	20	10	—	—	—	—	—	—
Planina Postojna	—	3	—	1	30	—	50	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—
	I	2	—	—	80	—	25	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
	II	—	—	—	50	—	40	—	20	4	—	—	—	—	—	—	—
Litija	III	2	—	1	20	—	50	—	30	18	4	—	—	—	—	—	—
	I	3	—	2	50	1	80	—	85	45	20	—	—	—	—	—	—
	II	3	—	2	50	1	80	—	85	45	20	—	—	—	—	—	—
Krško	I	4	50	3	—	2	—	1	30	75	24	—	—	—	—	—	—
	II	2	—	1	50	1	—	—	50	10	—	—	—	—	—	—	—
Kočevje Novomesto	—	3	—	2	20	1	40	—	70	40	30	—	—	—	—	—	—
	I	3	—	2	—	—	80	—	20	10	—	—	—	—	—	—	—
Črnomelj	II	3	—	2	—	—	80	—	20	10	—	—	—	—	—	—	—
	—	1	90	1	20	—	95	—	40	20	10	—	—	—	—	—	—

G o z d i:

Radolica	I	1	50	1	20	—	65	—	40	—	20	—	12	—	—	—	—
	II	1	—	—	80	—	40	—	30	—	20	—	12	—	—	—	—
	III	1	—	—	70	—	40	—	30	—	16	—	10	—	—	—	—
Kranj	I	2	—	1	60	1	30	1	—	—	70	—	40	—	—	—	—
	II	1	60	1	40	—	80	—	50	—	40	—	25	—	10	—	—

G o z d i :

Okraj:	Klasifika- cijni di- strikti:	Vrste po dobroti zemlje.															
		I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		VII.		VIII.	
		gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.
Kranj	III	1	30	—	90	—	70	—	35	—	16	—	—	—	—	—	—
Kamnik	—	1	80	1	40	1	20	—	80	—	60	—	40	—	20	—	10
Ljubljana, mesto	—	2	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ okolica	—	1	60	1	20	—	90	—	70	—	50	—	30	—	10	—	—
Planina	—	2	60	1	80	1	50	1	10	—	80	—	50	—	30	—	10
Postojna	I	1	80	1	20	—	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	II	2	—	1	20	—	60	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—
	III	3	—	1	80	1	60	1	30	—	90	—	40	—	20	—	—
Litija	I	2	—	1	20	—	80	—	40	—	25	—	16	—	—	—	—
	II	2	—	1	20	—	80	—	40	—	25	—	16	—	—	—	—
Krško	I.	2	50	2	—	1	50	1	—	—	75	—	40	—	25	—	—
	II.	2	—	1	50	1	—	—	50	—	35	—	16	—	—	—	—
Kočevje	—	1	70	1	—	—	70	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—
Novomesto	I.	1	40	—	95	—	70	—	40	—	20	—	—	—	—	—	—
	II	1	10	—	80	—	60	—	30	—	20	—	—	—	—	—	—
Črnomelj	—	2	40	1	90	1	40	—	90	—	60	—	—	—	—	—	—

Národno-gospodarske stvari.

Prvi občni zbor banke „Slovenije“.

Občni zbor te prve domače naše banke 29. maja bil je zato, ker namesto po neki ces. postavi izstopivših cesarskih uradnikov je treba bilo voliti novih udov pravičnega svetovalstva, poleg tega pa izvršiti še nekatere druge volitve.

Ker so zbori denarnih bank vezani na vse drugačne postave, ki jih pri družih društvih ni, in se glasovi štejejo po številu delnic (akcij), zato so morali delničarji, ki so hoteli sami ali po svojih pooblastencih v zboru glasovati, pred zborom vodstvu bankinemu svoje delnice izročiti v dokaz, da jih še imajo in ž njimi tudi pravico glasovanja, — zato je zraven ces. komisarja, vladnega svétnika Fr. Paller-ja, vpričo bil tudi c. k. notár dr. Zupanec, in vsako glasovanje vršilo se je po glasovnicah, ki jih je lastnik ali pooblastenec s svojim imenom podpisal itd. Predsedovala sta knez Leopold Salm, banki prvosednik, in pa dr. Costa, njega namestnik. V zboru je bilo zastopanih 2320 delnic, tedaj 2320 glasov, ker vsaka delnica šteje za en glas. Zraven delničarjev iz Kranjskega prišlo je v zbor na veliko veselje naše mnogo delničarjev iz Štajarskega, iz Koroškega le eden.

Prvosednik knez Salm je s kratkim ogovorom odprl zborovanje, predstavil zboru ces. komisarja, imenoval je dr. Mundo za zapisnikarja, za števnik volilnih glasov: prošta dr. Jarca, Jurija Bezenška, Jan. Gnjezdo, Jan. Krušica, Tom. Pirnata in Rapoca.

Podpredsednik dr. Costa je potem slovenski in nemški bral poročilo o bankinem stanju, ki pa se ve da ni obsegalo še celega leta, ker delovanje bankino v različnih vrstah tudi še ne obsega celega leta. Iz poročila se je razvidelo, da je banka v dobrem stanju. Delničarji dobodo poročilo natisnjeno, da ga beró.

Po tem si izprosi dr. Janez Bleiweis besede in omenivši ogromnih težav, ki jih je moralo prvo naše denarno društvo premagati, stavi predlog: naj zbor svoje polno zaupanje in zaslužen zahvalo izreče za uspešno delovanje predsedstvu, to je, svetlemu knezu Salmu in za blagor banke ves čas z dušo in telesom delajočemu dr. Costi. Razen celó male množice pričujočih se vzdigne nad 70 delničarjev iz sedežev, sijajno potrdivši zaupnico in zahvalnico. Na to, nadalje-

vaje svoj govor, razodeva dr. Jan. Bleiweis 4 želje opravičstvu bankinemu: naj namreč: v vsem varno ravná, da toliko koristna in važna naša banka nikoli ne pride v take zadrege, kakoršne so zadele po Dunajskem borsinem „krachu“ druge banke; — naj varčno gospodari in poleg tega, da ljudi naše vnema za zavarovanje proti škodi ognja in za zavarovanje na življenje, bodi naj mu korist delničarjev, ki banki denar zaupajo, prva in glavna skrb; zato naj se tudi v §. 36. resno prevdari prenapeti znesek sejinih mark; — naj ljudi, ki jih pošilja po deželi za agente svoje, na zlato vago dene, kar se poštenja tiče, vsaj se vé, kako so nekterim drugim bankam nepošteni agenti škodo delali; naj naprosi raji v mnogih okrajih po deželi zaupnih mož iz vrste delničarjev, ki nabiraje novih delničarjev tudi sebi samim koristijo; — naj na novo organizira stan uradnikov svojih; raji manj uradnikov, pa ti naj so dobro plačani, al ti morajo biti marljivi v svoji službi in udani svojim gospodom, ne pa da za hrbotom njihovim spletke kujejo; stroga disciplina mora biti; protivni služabniki naj si drugej kruha iščejo.

Dr. Vošnjak se strinja z željami predgovornikovimi; a to mu ni po godu, da poročilo predsednikovo ne omenja stroškov bankinih vzlasti prvotnih ustanovnih, ki neki znašajo nad 70.000 goldinarjev; tudi dr. Vošnjak zahteva disciplino uradnikov; al vsak, kdor je „Novice“ in „Narod“ bral o hudobnih napadih na dr. Costo, je lahko videl, da dr. Vošnjakov zagovor discipline je meril na vso drugo stran, kakor dr. Bleiweisov.

Dr. Costa odgovorja ugovorom dr. Vošnjaka, kazaje mu na bankina pravila, da poročilo ni celoletno, da tedaj ne obravnava vsega, kar bode obseglo poročilo celoletno; kar se tiče onih 70.000 gold. ustanovnih stroškov, pravi dr. Costa, da je dr. Vošnjak slišal nekaj, a ni slišal prav, kajti kakih 35.000 gold. znaša samo tisti znesek, ki je na dobro došel prvim delničarjem, kateri so, da so se v začetku spodbodli za udeležstvo pri banki, delnice dobili po nižji ceni. Ti stroški so tedaj dohodki delničarski.

Zdaj poprime dr. Karol Bleiweis besedo in nasvetuje, naj zbor sklene, da vsaj večina pravičnih svetovalcev stanuje v Ljubljani, kjer je sedež banke, in vtrjuje svoj predlog s tem, da opravični svet po §. 26. je predstojnik banke v smislu kupčijske postave; primeri se lahko, da se mora o važnih denarnih zade-